

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ			Ф-23.07-
	ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»			05.01/XXX/Б/ВД-
	Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
Гірничої справи,
природокористування та
будівництва

26 серпня 2025 р., протокол № 7

Голова Вченої ради

Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ «ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»

Схвалено на засіданні кафедри
екології та природоохоронних
технологій

25 серпня 2025 р., протокол № 7

Зав. кафедри екології та

природоохоронних технологій

Ірина ПАЦЕВА

Розробники:

- д.т.н., доцент, професор кафедри екології та природоохоронних технологій
Ганна КІРЕЙЦЕВА;

- асистент кафедри екології та природоохоронних технологій
ХОМЕНКО Світлана

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 1

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни загальної підготовки «Цілі сталого розвитку» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» затверджена Вченою радою факультету гірничої справи, природокористування та будівництва від 26 серпня 2025 року протокол № 07.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменуванняпоказників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів <u>4</u>	Галузь знань -	Вибіркова	
Модулів – <u>1</u>	Спеціальність -	Рік підготовки:	
Змістових модулів – <u>2</u>		2	2
Загальна кількість годин - <u>120</u>		Семестр	
		3, 4	3, 4
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>4</u> самостійної роботи студента – <u>3,5</u>	Освітній ступінь «магістр»	32 год.	8 год.
		Практичні	
		32 год.	8 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		<u>56</u> год.	<u>104</u> год.
Вид контролю: диференційований залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми здобуття вищої освіти – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми здобуття вищої освіти – 13 % аудиторних занять, 87 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів комплексного розуміння концепції сталого розвитку та здатності застосовувати принципи цілей сталого розвитку (ЦСР) у професійній діяльності та повсякденному житті.

Завдання дисципліни:

- ознайомити студентів з історією формування концепції сталого розвитку та 17 Цілями сталого розвитку ООН
- розвинути розуміння взаємозв'язку між економічними, соціальними та екологічними аспектами розвитку
- сформувати навички аналізу глобальних та локальних викликів через призму ЦСР
- розвинути здатність до критичного мислення щодо сучасних проблем сталого розвитку
- навчити розробляти та оцінювати ініціативи сталого розвитку у різних сферах діяльності
- виховати відповідального громадянина з активною життєвою позицією щодо сталого майбутнього

Після завершення курсу студент повинен **знати**:

- сутність концепції сталого розвитку та історію її формування;
- зміст 17 Цілей сталого розвитку ООН та систему їх індикаторів;
- глобальні виклики сучасності та взаємозв'язок між економічними, соціальними й екологічними аспектами розвитку;
- роль різних секторів суспільства (державного, приватного, громадського) у досягненні ЦСР;
- основні міжнародні угоди та ініціативи у сфері сталого розвитку.

Після завершення курсу студент повинен **вміти**:

- аналізувати проблеми сталого розвитку на глобальному, національному та локальному рівнях;
- оцінювати ініціативи та проєкти з точки зору їх внеску в досягнення ЦСР;
- розробляти пропозиції щодо вирішення проблем сталого розвитку у професійній сфері;
- працювати з міжнародними документами та статистичними даними щодо ЦСР;
- інтегрувати принципи сталого розвитку у професійну діяльність.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні **Soft skills**:

Системне мислення – вміння розглядати проблеми сталого розвитку комплексно, враховуючи взаємозв'язки між економічними, екологічними та соціальними аспектами.

Критичне мислення – здатність аналізувати інформацію, оцінювати джерела даних та приймати обґрунтовані рішення щодо питань сталого розвитку.

Комунікативні навички – вміння ефективно презентувати ідеї сталого розвитку та аргументовано доносити їх до різних аудиторій.

Міждисциплінарний підхід – здатність інтегрувати знання з різних галузей для комплексного вирішення проблем сталого розвитку.

Екологічна відповідальність – усвідомлення важливості збереження навколишнього середовища та здатність приймати екологічно та соціально відповідальні рішення у професійній діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 4

3. Програма навчальної дисципліни

Дисципліна складається з одного модулю «Концепція та стратегія сталого розвитку».

Змістовний модуль 1. Концепція сталого розвитку

Тема 1. Концептуальні засади сталого розвитку

Еволюція концепції сталого розвитку: від екологічних проблем до глобальної парадигми. Ключові етапи формування концепції сталого розвитку: а) Стокгольмська конференція ООН (1972): перше глобальне обговорення взаємозв'язку між економічним розвитком і станом довкілля; б) Звіт Брундтланд "Наше спільне майбутнє" (1987): введення терміну "сталий розвиток" та його базове визначення; в) Саміт Землі в Ріо-де-Жанейро (1992): прийняття "Порядку денного на ХХІ століття" та конвенцій зі зміни клімату і біорізноманіття. Розвиток концепції на межі тисячоліть: а) Саміт тисячоліття ООН (2000): прийняття Цілей розвитку тисячоліття; б) Йоганнесбурзький саміт (2002): розширення концепції, включення соціальних аспектів. Сучасний етап розвитку концепції: а) Конференція Ріо+20 (2012): концепція "зеленої економіки" та інституційні рамки сталого розвитку; б) Саміт ООН зі сталого розвитку (2015): прийняття Цілей сталого розвитку до 2030 року. Аналіз еволюції підходів: від вузького розуміння екологічних проблем до комплексного бачення взаємозв'язку економічних, соціальних та екологічних аспектів розвитку. Сучасне трактування концепції сталого розвитку та її ключові принципи. Виклики та перспективи реалізації концепції сталого розвитку в глобальному контексті

Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку

Сутність та основні складові концепції сталого розвитку: а) Триєдина концепція: економічна, соціальна та екологічна складові; б) Принципи сталого розвитку та їх взаємозв'язок; в) Глобальні виклики та їх вплив на формування концепції. Цілі сталого розвитку (ЦСР) як глобальний орієнтир. Реалізація Цілей сталого розвитку: а) Стратегії впровадження ЦСР на глобальному, національному та локальному рівнях б) Роль різних стейкхолдерів у досягненні ЦСР (уряди, бізнес, громадянське суспільство) в) Інноваційні підходи та технології у реалізації ЦСР. Моніторинг виконання Цілей сталого розвитку: а) Системи індикаторів для оцінки прогресу досягнення ЦСР б) Методологія збору та аналізу даних для моніторингу ЦСР в) Глобальні та національні платформи звітності щодо ЦСР. Еволюція від Цілей розвитку тисячоліття (ЦРТ) до Цілей сталого розвитку: а) Порівняльний аналіз ЦРТ та ЦСР: масштаб, охоплення, підходи б) Уроки, винесені з реалізації ЦРТ, та їх вплив на формування ЦСР. Ключові відмінності між ЦРТ та ЦСР: універсальність, інклюзивність, комплексність. Україна в контексті глобальних цілей розвитку. Критичний аналіз концепції сталого розвитку та ЦСР.

Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030.

Вивчення теми починається з огляду 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), включаючи історію їх прийняття та обґрунтування необхідності. Проводиться детальний аналіз кожної з 17 цілей, розглядаючи їх зміст, завдання та ключові індикатори. Здійснюється порівняння ЦСР з попередніми глобальними

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 5

ініціативами розвитку. Далі розглядається класифікація та групування ЦСР за різними категоріями: а) Цілі, спрямовані на подолання бідності та голоду (ЦСР 1, 2) б) Цілі, пов'язані зі здоров'ям та освітою (ЦСР 3, 4) в) Цілі, що стосуються рівності та справедливості (ЦСР 5, 10, 16) г) Екологічні цілі (ЦСР 6, 7, 13, 14, 15) д) Економічні цілі та цілі, пов'язані з інфраструктурою (ЦСР 8, 9, 11, 12) е) Ціль, спрямована на глобальне партнерство (ЦСР 17). Особлива увага приділяється аналізу взаємозв'язків між різними ЦСР, включаючи виявлення прямих і непрямих зв'язків, синергетичних ефектів та потенційних конфліктів між цілями. Розглядається системний підхід до реалізації ЦСР. Вивчається концепція синергії в контексті сталого розвитку, наводяться приклади позитивних синергетичних ефектів між різними ЦСР, обговорюються методи максимізації цих ефектів при плануванні та реалізації ЦСР, а також виклики у досягненні синергії та способи їх подолання. Важливою частиною теми є локалізація ЦСР, де розглядається поняття та важливість адаптації глобальних цілей до національних та місцевих контекстів. Вивчається методологія такої адаптації, роль різних рівнів управління у процесі локалізації, а також врахування культурних, економічних та екологічних особливостей. Детально розглядається процес адаптації ЦСР до національних контекстів, включаючи аналіз наявних національних стратегій, визначення пріоритетних цілей та завдань для конкретної країни, розробку національних індикаторів для моніторингу прогресу та залучення стейкхолдерів. Наводяться приклади успішної локалізації ЦСР, аналізуються кейси різних країн щодо адаптації та впровадження ЦСР, вивчаються найкращі практики на регіональному та місцевому рівнях, а також інноваційні підходи до реалізації ЦСР в різних національних контекстах. Завершується тема розглядом викликів та перспектив реалізації ЦСР, включаючи глобальні перешкоди, специфічні виклики для країн з різним рівнем розвитку, роль міжнародного співробітництва у подоланні викликів, а також перспективи досягнення ЦСР до 2030 року та подальші кроки.

Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку

Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року

Вивчення теми розпочинається з аналізу Національної доповіді "Цілі Сталого Розвитку: Україна", яка є ключовим документом для розуміння адаптації глобальних цілей до українського контексту. Розглядаються 17 Цілей сталого розвитку, адаптованих для України на період 2015-2030 років, з акцентом на їх специфіку та відмінності від глобальних формулювань. Детально вивчаються національні завдання ЦСР, їх пріоритетність та взаємозв'язок з актуальними проблемами країни. Аналізуються конкретні індикатори та цільові показники, встановлені для моніторингу прогресу досягнення ЦСР в Україні. Особлива увага приділяється процесу локалізації ЦСР на регіональному та місцевому рівнях, включаючи методологію адаптації цілей до специфіки різних областей та громад України. Розглядається законодавча база з питань розроблення стратегічних та програмних документів розвитку регіонів та територіальних громад, включаючи аналіз ключових законів, постанов та розпоряджень. Вивчаються механізми інтеграції ЦСР у регіональні стратегії розвитку та плани дій територіальних громад. Досліджується роль різних стейкхолдерів у реалізації Стратегії сталого розвитку України, включаючи

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 6

органи державної влади, місцевого самоврядування, бізнес-сектор та громадянське суспільство. Аналізуються інноваційні підходи та найкращі практики впровадження ЦСР в різних регіонах України. Розглядаються механізми фінансування та ресурсного забезпечення реалізації ЦСР на національному та місцевому рівнях. Вивчаються системи моніторингу та оцінки прогресу досягнення ЦСР в Україні, включаючи збір даних, аналіз та звітність. Обговорюються основні виклики та перешкоди на шляху реалізації Стратегії сталого розвитку України, а також можливі шляхи їх подолання. Розглядаються перспективи досягнення ЦСР в Україні до 2030 року та потенційні сценарії розвитку країни в контексті глобальних цілей сталого розвитку. Завершується тема аналізом ролі міжнародного співробітництва та підтримки у реалізації Стратегії сталого розвитку України, включаючи співпрацю з міжнародними організаціями, донорами та партнерами з розвитку.

Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування

Вивчення теми починається з розгляду практичного застосування Стратегій сталого розвитку, зосереджуючись на конкретних методах та інструментах їх розробки та впровадження. Детально розглядається процес організації роботи над Стратегією, включаючи формування робочої групи, залучення експертів та представників різних секторів суспільства. Особлива увага приділяється проведенню стратегічного аналізу, що включає SWOT-аналіз, аналіз зацікавлених сторін, та формування профілю територіальної громади з урахуванням її унікальних характеристик та потенціалу. Вивчається процес формування стратегічного бачення, місії та системи цінностей, які є основою для подальшої розробки стратегії. Розглядаються методи та підходи до формування системи стратегічних та оперативних цілей, їх узгодження з глобальними Цілями сталого розвитку та національними пріоритетами. Значна увага приділяється розробці ймовірних сценаріїв розвитку та критеріям вибору пріоритетного сценарію. Вивчаються механізми реалізації стратегії, включаючи інституційне забезпечення, координацію дій різних учасників та управління ризиками. Розглядається процес підготовки плану заходів з реалізації стратегії, включаючи визначення конкретних проєктів, їх пріоритезацію та часові рамки виконання. Аналізуються методи оцінки фінансового забезпечення реалізації стратегії, включаючи бюджетне планування, залучення інвестицій та грантових коштів. Важливим аспектом є вивчення системи моніторингу реалізації стратегії, включаючи розробку індикаторів, методи збору та аналізу даних, а також механізми коригування стратегії на основі результатів моніторингу. Розглядаються процеси оприлюднення стратегії, організації громадського обговорення та внесення змін за результатами консультацій з громадськістю. Вивчаються процедури офіційного ухвалення стратегії та її інтеграції в систему планування розвитку територіальної громади. Аналізуються кращі практики розробки та реалізації стратегій сталого розвитку в різних регіонах та громадах, з акцентом на інноваційні підходи та успішні рішення. Розглядаються виклики та типові помилки при розробці та впровадженні стратегій, а також шляхи їх подолання. Завершується тема вивченням методів оцінки ефективності реалізації стратегій сталого розвитку та їх впливу на соціально-економічний та екологічний стан територіальних громад.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку								
Тема 1. Концептуальні засади сталогорозвитку	20	6	6	8	20	2	2	16
Тема 2. Ключові моменти концепції сталого розвитку	20	4	4	12	20	-	-	20
Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030	40	6	6	28	40	2	2	36
Разом за змістовий модуль 1	80	16	16	48	80	4	4	72
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку								
Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року	20	8	8	4	20	2	2	16
Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичне застосування	20	8	8	4	20	2	2	16
Разом за змістовий модуль 2	40	16	16	8	40	4	4	32
ВСЬОГО	120	32	32	56	120	8	8	104

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07-05.01/XXX/Б/ВД-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 8

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку			
1	Основи концепції сталого розвитку	2	2
2	Ключові етапи становлення концепції сталого розвитку	2	-
3	Ціль сталого розвитку 1 «Подолання бідності»	2	-
4	Ціль сталого розвитку 2 «Подолання голоду, розвиток сільського господарства»	2	-
5	Ціль сталого розвитку 3 «Міцне здоров'я та благополуччя»	2	-
6	Ціль сталого розвитку 6 «Чиста вода та належні санітарні умови», Ціль сталого розвитку 7 «Доступна та чиста енергія»	4	2
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку			
7	Ціль сталого розвитку 8 «Гідна праця та економічне зростання», Ціль сталого розвитку 9 «Інновації та інфраструктура»	4	-
8	Ціль сталого розвитку 10 «Зменшення нерівності», Ціль сталого розвитку 11 «Сталий розвиток міст і громад»	4	2
9	Ціль сталого розвитку 12 «Відповідальне споживання», Ціль сталого розвитку 13 «Боротьба зі зміною клімату»	4	-
10	Ціль сталого розвитку 14 «Збереження морських ресурсів», Ціль сталого розвитку 15 «Збереження екосистем суші»	2	-
11	Ціль сталого розвитку 16 «Мир, справедливість та сильні інститути», Ціль сталого розвитку 17 «Партнерство заради сталого розвитку»	2	-
12	Екологічний портрет громадянина України	4	2
РАЗОМ		32	8

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07-05.01/XXX/Б/ВД-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 9

6. Завдання для самостійної роботи

№з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Концепція сталого розвитку			
1	Тема 1. Концептуальні засади сталогорозвитку Підготувати доповідь на одну з запропонованих тем: - Конференція ООН з оточуючого людину середовища (Стокгольм, 1972 р.); - Звіт Міжнародної комісії з довкілля та розвитку «Наше спільне майбутнє» (1987 р.); - Конференція ООН з довкілля і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.); - Саміт тисячоліття ООН (Нью-Йорк, 2000 р.); - Всесвітній саміт зі сталого розвитку (Йоганнесбург, 2002 р.); - Конференція ООН зі сталого розвитку Ріо+20 (Ріо-деЖанейро, 2012 р.); - Саміт ООН зі сталого розвитку (Нью-Йорк, 2015 р.). - Доповідь «Наше спільне майбутнє» («Our common future») - Декларація Конференції ООН з проблем довкілля - Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку. - Порядок денний на ХХІ століття. - Рамкова конвенція ООН щодо змін клімату - Конвенція щодо збереження біологічного різноманіття. - Декларація щодо напрямку розвитку, охорони та використання лісів. - Декларація тисячоліття ООН - Йоганнесбурзька декларація зі сталого розвитку.	10	20
2	Тема 2. Ключові моменти концепції сталогорозвитку Самостійно ознайомитись з цілями розвитку тисячоліття. Підготувати доповідь	10	20
3	Тема 3. Глобальні Цілі сталого розвитку 2030 Підготувати презентацію по одній з ЦСР.	10	20
Змістовий модуль 2. Стратегія сталого розвитку			
6	Тема 4. Стратегія сталого розвитку України до2030 року Підготувати доповіді з презентаціями за наступними темами: 1. Стратегічне бачення сталого розвитку України. 2. Керівні принципи стратегії. 3. Національні цілі сталого розвитку України (стратегічні цілі 1-7, доповідь за кожною темою окрема). 4. Впровадження стратегії.	10	20
7	Тема 5. Стратегії сталого розвитку: практичнестосування Самостійно ознайомитись з основними кроками та прикладами створення Стратегій сталого розвитку для територіальної громади	16	24
Разом:		56	104

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 10

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студентів є невід'ємною складовою самостійної роботи щодо вивчення дисципліни «Цілі сталого розвитку» та спрямована на поглиблене вивчення теоретичного матеріалу, розвиток навичок аналітичного мислення, формування практичних компетентностей у сфері сталого розвитку.

Завданням для самостійної роботи є розроблення індивідуального проєкту «Стратегія сталого розвитку територіальної громади».

Завдання є: розробити реальну стратегію сталого розвитку для обраної вами територіальної громади України (вашого міста, селища або села).

Мета проєкту: розробити комплексну стратегію сталого розвитку для обраної територіальної громади України з урахуванням всіх 17 Цілей сталого розвитку, що включає аналіз поточного стану, визначення пріоритетів, розробку конкретних заходів та механізмів їх реалізації.

Оберіть і опишіть громаду

- ✓ Виберіть своє місто/село.
- ✓ Опишіть: населення, економіку, інфраструктуру, проблеми.

Проаналізуйте стан 17 ЦСР

- ✓ Оцініть кожен ЦСР від 1 до 10 балів
- ✓ Проведіть опитування (50+ людей)
- ✓ Зробіть 3-5 інтерв'ю з експертами
- **Результат:** 10-15 сторінок + таблиці, графіки

Виберіть 7 пріоритетних ЦСР

- ✓ Оцініть кожен ЦСР за важливістю, ресурсами, впливом, терміновістю
- ✓ Виберіть ТОП-7
- ✓ Встановіть цілі на 2027, 2030 роки

Розробіть 21-35 конкретних проєктів

По 3-5 проєктів для кожної пріоритетної ЦСР

Назва і опис (що робимо?)

Бюджет (скільки коштує?)

Джерела фінансування (звідки гроші?)

Терміни (коли?)

Результати (що отримаємо?)

Приклади:

Сонячні панелі на школах (ЦСР 7)

Комп'ютерні курси для пенсіонерів (ЦСР 4)

Велодоріжка на центральній вулиці (ЦСР 11)

Механізми реалізації

Хто керуватиме стратегією?

Загальний бюджет на 5 років

Як відстежувати прогрес? (15-20 показників)

Як інформувати громаду?

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 11

8. Методи навчання

Метод навчання	Вміння, що здобуде здобувач
Лекції-дискусії	Аналізувати проблеми сталого розвитку на глобальному, національному та локальному рівнях
Кейс-стаді	Оцінювати ініціативи та проекти з точки зору їх внеску в досягнення ЦСР
Проектна робота	Розробляти пропозиції щодо вирішення проблем сталого розвитку у професійній сфері
Робота з документами	Працювати з міжнародними документами та статистичними даними щодо ЦСР
Практичні воркшопи	Інтегрувати принципи сталого розвитку у професійну діяльність
Мозковий штурм	Розробляти пропозиції щодо вирішення проблем сталого розвитку у професійній сфері
Дебати	Аналізувати проблеми сталого розвитку на глобальному, національному та локальному рівнях
Аналіз статистичних даних	Працювати з міжнародними документами та статистичними даними щодо ЦСР
Симуляції	Оцінювати ініціативи та проекти з точки зору їх внеску в досягнення ЦСР
Метод портфоліо	Інтегрувати принципи сталого розвитку у професійну діяльність

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 12

9. Методи контролю

Система оцінювання знань студентів за дисципліною «Цілі сталого розвитку» включає поточний, модульний та підсумковий семестровий контроль знань – диференційований залік у 3 або 4 семестрі. Контроль знань здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
Аналізувати проблеми сталого розвитку на глобальному, національному та локальному рівнях	- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання практичних завдань - Експрес-тестування - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Диференційований залік
Оцінювати ініціативи та проєкти з точки зору їх внеску в досягнення ЦСР	- Усне опитування, участь у дискусії - Перевірка виконання практичних завдань, кейсів - Експрес-тестування - Аналіз проєктів та ініціатив - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Диференційований залік
Розробляти пропозиції щодо вирішення проблем сталого розвитку у професійній сфері	- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання практичних завдань - Захист проєктних робіт - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Диференційований залік
Працювати з міжнародними документами та статистичними даними щодо ЦСР	- Усне опитування, відповіді на проблемні запитання - Перевірка виконання практичних завдань з аналізу документів - Експрес-тестування - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Диференційований залік
Інтегрувати принципи сталого розвитку у професійну діяльність	- Усне опитування, участь у дискусії - Перевірка виконання практичних завдань - Захист проєктних робіт та портфоліо - Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань - Диференційований залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07-05.01/XXX/Б/ВД-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 13

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Цілі сталого розвитку» здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни.

Модульний контроль здійснюється у формі контрольної модульної роботи (КМР) та практичної модульної роботи (ПМР).

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку. Процедура проведення диференційованого заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Для здобувачів денної форми здобуття вищої освіти

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю (КМР + ПМР)	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Для здобувачів заочної форми здобуття вищої освіти

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю (КМР)	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 14

Поточний контроль передбачає оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять, виконання та захист індивідуальних самостійних завдань, а також, за рішенням кафедри, виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали).

Максимальна кількість балів за поточний контроль становить **60 балів**.

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{H3} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{H3}, \quad (1)$$

де P_{H3} – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача денної форми здобуття вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю 1 (ПМР)	20
Виконання завдань модульного контролю 2 (КМР)	20
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, склав модульний контроль і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач денної форми здобуття вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 15

або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача заочної форми здобуття вищої освіти семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 36 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 25–35 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 24 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 16

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 17

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Сталий розвиток	Sustainable development
2	Глобальні цілі	Global goals
3	Екологічний слід	Ecological footprint
4	Зміна клімату	Climate change
5	Відновлювана енергія	Renewable energy
6	Біорізноманіття	Biodiversity
7	Циркулярна економіка	Circular economy
8	Соціальна справедливість	Social justice
9	Зелена економіка	Green economy
10	Корпоративна соціальна відповідальність	Corporate social responsibility
11	Сталі міста	Sustainable cities
12	Екосистемні послуги	Ecosystem services
13	Декарбонізація	Decarbonization
14	Стале споживання	Sustainable consumption
15	Екологічна безпека	Environmental security
16	Глобальне партнерство	Global partnership
17	Сталий транспорт	Sustainable transport
18	Продовольча безпека	Food security
19	Гендерна рівність	Gender equality
20	Зелена інфраструктура	Green infrastructure
21	Кліматична резильєнтність	Climate resilience
22	Сталі інновації	Sustainable innovations
23	Екологічна освіта	Environmental education
24	Сталий туризм	Sustainable tourism
25	Управління відходами	Waste management

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07-05.01/XXX/Б/ВД-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 18

12. Рекомендована література

Основна література

1. Замула І.В., Давидова І.В., Кірейцева Г.В., Корбут М.Б., Травін В.В. Стратегія сталого розвитку:еколого - економічний аспект: навч. посіб. для студ. ВНЗ (доповнене видання). Затв. протоколом Вченої ради від 01.09.2023 № 12. Житомир: Житомирська політехніка. 2023. 192 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/8553>
2. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
3. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19>
4. Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2016-р>
5. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь 2017. Київ: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 176 с. URL: https://ukraine.un.org/sites/default/files/2021-10/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
6. Цілі сталого розвитку: Україна. Національна доповідь 2023. Київ: Міністерство економіки України, 2023. 196 с.
7. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. Київ, 2020. 110 с. URL: <https://ukraine.un.org/sites/default/files/2021-10/VNR%20SDG%20Ukraine%202020.pdf>
8. Моніторинг Цілей сталого розвитку: Україна / Державна служба статистики України. URL: <https://sdg.ukrstat.gov.ua/>
9. Національна економічна стратегія на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п>
10. Національний план з енергетики та клімату України до 2030 року. Київ : Міністерство енергетики України, 2023. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=17f558a7-b4b4-42ca-b662-2811f42d4a33>
11. Циркулярна економіка як інструмент реалізації Цілей сталого розвитку / за ред. Є. В. Мішеніна. Суми : Університетська книга, 2021. 240 с.
12. Кліматична політика України: виклики та можливості / за ред. О. Ступак. Київ: Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля», 2022. 184 с.
13. Міжнародні публікації
14. The Sustainable Development Goals Report 2024. New York : United Nations, 2024. 68 p. URL: <https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/>
15. Human Development Report 2023-24. New York : UNDP, 2024. URL: <https://hdr.undp.org/>
16. Kapelista I., Kireitseva H., Tsyhanenko-Dziubenko I., Khomenko S., Vovk V. Review of Innovative Approaches for Sustainable Use of Ukraine's Natural Resources. Grassroots Journal of Natural Resources. 2024. Vol. 7, No. 3. P. 378–395.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07-05.01/XXX/Б/ВД-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 19

17. Zamula I.V., Shavurska O.V., Kireitseva H.V. Sustainable Development of Ukraine as an Innovative Approach to Its Post-War Recovery. Science and Innovation. 2024. 20(3). P. 3–16.

18. Kireitseva H., Khrutba V., Pronina O., Levitska T., Tsyhanenko-Dziubenko I., Khomenko S. Multidimensional Analysis of Regional Water Management: a Comprehensive Approach. Science and Innovation. 2025. Vol. 21, No. 5. P. 110–125. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine21.05.110>

19. Kireitseva H., Tsyhanenko-Dziubenko I., Khomenko S., Palii O. Integral assessment of the effectiveness of water resource management in communities for sustainable development. Ecological Safety and Balanced Use of Resources. 2025. Vol. 16, No. 1. P. 27–38.

20. Kireitseva H.V., Khomenko S.V., Palii O.V., Kravchuk-Obodzinska T.V., Suprunova I.V. Monitoring of greenhouse gas emissions at mining and processing plants in Ukraine under European integration conditions. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Екологія». 2025. Вип. 33. С. 121–136. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-4259-2025-33-09>

21. Kireitseva H., Khrutba V., Patseva I., Khrutba Y., Ustymenko V. Using Podcasts as an Innovative Method of Environmental Education. Environmental Research, Engineering and Management. 2025. Vol. 81(2). P. 53–63.

22. Kireitseva H., Demchyk L., Paliy O., Kahukina A. Toxic impacts of the war on Ukraine. International Journal of Environmental Studies. 2023. Vol. 80. P. 267–276.

Допоміжна література

23. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-вр>

24. Про природно-заповідний фонд України: Закон України від 16.06.1992 № 2456-XII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>

25. Деякі питання реалізації Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 05.04.2025 № 439-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/439-2025-p>

26. Національна доповідь про якість питної води та стан питного водопостачання в Україні у 2023 році. Київ : Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України, 2024. URL: <https://mtu.gov.ua/>

27. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я на період до 2030 року. Київ: Міністерство охорони здоров'я України, 2022. URL: <https://moz.gov.ua/storage/uploads/3b12eed8-260c-46e5-baa7-b8418d7187ee/UKR-Strategy-2030-.pdf>

28. Стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2020. URL: https://mtu.gov.ua/files/Державна%20стратегія_2021-2027%20роки.pdf

29. Стратегія низьковуглецевого розвитку України до 2050 року. Київ : Міністерство енергетики та захисту довкілля України, 2018. 153 с.

30. Перший національно визначений внесок України до Паризької угоди.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 20

Київ: Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, 2023. 58 с.

31. Добровольський В. В., Шевченко О. А. Екосистемні послуги: теорія та практика обліку в Україні. Київ: Центр екологічної освіти та інформації, 2018. 108 с.

32. World Bank. Poverty and Shared Prosperity Report 2024. Washington : World Bank, 2024. URL: <https://www.worldbank.org/>

33. The State of Food Security and Nutrition in the World 2024. Rome : FAO, 2024. URL: <https://openknowledge.fao.org/>

34. Global Hunger Index 2024. Bonn : Welthungerhilfe, 2024. URL: <https://www.globalhungerindex.org/>

35. World Energy Outlook 2024. Paris : International Energy Agency, 2024. URL: <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2024>

36. AI and Education: Guidance for Policy-makers. Paris: UNESCO, 2021. 50 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376709>

37. Inclusive Education: Global Priority, Collective Responsibility. Paris : UNESCO, 2024. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000381666>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.07- 05.01/XXX/Б/ВД- 2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 22/ 21

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Ресурси та публікації щодо сталого розвитку в Україні. URL: <http://sdg.org.ua/ua/resources-2>
2. Цілі сталого розвитку в Україні: пакет інформаційних матеріалів. URL: <http://sdg.org.ua/ua/resources-2/107-tsili-staloho-rozvytku-v-ukraini-paket-informatsiinykh-materialiv>
3. Цілі сталого розвитку: що потрібно знати органам місцевого самоврядування. UNDP Ukraine. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/DG/SDG_LocalGov_v05.pdf
4. Цілі сталого розвитку 2016–2030. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
5. Цілі сталого розвитку в Україні. URL: <http://sdg.org.ua/ua>
6. Офіційний сайт Цілей сталого розвитку ООН. URL: <https://sdgs.un.org/>
7. WHO/UNICEF Joint Monitoring Programme for Water Supply, Sanitation and Hygiene. URL: <https://washdata.org/>
8. UN-Water – офіційний портал ООН з питань води. URL: <https://www.unwater.org/>
9. Всесвітня організація охорони здоров'я (BOO3). URL: <https://www.who.int/>
10. Міністерство охорони здоров'я України. URL: <https://moz.gov.ua/>
11. Центр громадського здоров'я МОЗ України. URL: <https://phc.org.ua/>
12. UNICEF Ukraine. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/>
13. Програма розвитку ООН в Україні (UNDP Ukraine). URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine>
14. Український гідрометеорологічний центр. URL: <https://meteo.gov.ua/>
15. Ellen MacArthur Foundation. Circular Economy. URL: <https://www.ellenmacarthurfoundation.org/>
16. IPCC – Міжурядова група експертів зі зміни клімату. URL: <https://www.ipcc.ch/>
17. Climate Action Tracker. URL: <https://climateactiontracker.org/>
18. UNESCO – Education for Sustainable Development Goals. URL: <https://www.unesco.org/en/education-sustainable-development>
19. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. URL: <https://www.idss.org.ua/>
20. Ukrainian Startup Fund. URL: <https://usf.com.ua/>
21. Radar Tech. URL: <https://radar.tech/>
22. AIN.UA (розділ «Стартапи»). URL: <https://ain.ua/>
23. Ads of the World – приклади соціальних кампаній. URL: <https://www.adsoftheworld.com/>